

Το περιοδικό *antifa* εκδίδεται κάθε δύο μήνες και ασχολείται με το ρατσισμό και το φασισμό στην Ελλάδα και διεθνώς.

Την αποκλειστική ευθύνη του περιοδικού την έχει η συντακτική του ομάδα (η οποία συμμετέχει ως τέτοια στις εκδόσεις *antifa scripta*).

Αυτό σημαίνει πως για ό,τι γράφεται ή παραλείπεται να γραφτεί αποκλειστικά υπεύθυνη είναι αυτή και μόνο αυτή.

Πέρα από την ανάλυση και την αντιπληροφόρηση το περιοδικό *antifa* υποστηρίζει ενεργά το αντιφασιστικό κίνημα. Έτσι η συντακτική του ομάδα συμμετέχει στην αντιφασιστική συνέλευση *autonome antifa*.

Αν με κάποιο τρόπο αυτά που διαβάζετε εδώ σας φαίνονται ενδιαφέροντα, η ηλεκτρονική μας θυρίδα σας περιμένει: antifascripta@yahoo.com

Ιούλιος 2023

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ .....

Ετούτο δεν είναι γεγονός – είναι είδηση!

Ταλλεϋράνδος, Γάλλος υπουργός των Εξωτερικών, 1754-1838¹

Ο αφορισμός «τον Αύγουστο δεν υπάρχουν ειδήσεις», συνήθως αποδίδεται στον Ιταλό Ουμπέρτο Έκο. Όντως, η φράση περιλαμβάνεται σε καταλόγους του τύπου «Umberto Eco quotes» [ατάκες του Ουμπέρτο Έκο]. Επίσης χρησιμοποιείται σαν πρόχειρη εισαγωγή από διάφορους που κάτι πρέπει να γράψουν καλοκαιριάτικα. Τόσο οι κατάλογοι, όσο και τα άρθρα, αμελούν να αναφέρουν την αρχική πηγή.

Η οποία αρχική πηγή, τελικά έχει το ενδιαφέρον της. Πράγματι, ο Έκο έγραψε ένα αρθράκι με τίτλο «Τον Αύγουστο δεν υπάρχουν ειδήσεις». Χρόνος δημοσίευσης: 23 Σεπτεμβρίου του 1990. Τόπος δημοσίευσης: η ιταλική εφημερίδα *Espresso*. Θέμα: η κακή ποιότητα του ιταλικού τύπου. Αφορμή: η εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ, που αν δεν το ξέρατε, έγινε 2 Αυγούστου του 1990. Ο Έκο ενημερώθηκε για την εισβολή από την εφημερίδα *Fiji Times*, γιατί τις ημέρες της εισβολής, ο αριστερός φιλόσοφος βρισκόταν σε διακοπές στα νησιά Φίτζι. Μετά την επιστροφή του, είχε διαβάσει όλες τις ιταλικές εφημερίδες του Αυγούστου και δίπλα στην εισβολή στο Κουβέιτ είχε βρει:

Κάποιες ιστορίες με ναρκωτικά (...) κάποιο συνηθισμένο μυστηριώδες έγκλημα, καυγάδες στο εσωτερικό του ιταλικού κομμουνιστικού κόμματος, τα δάση που καίγονται... Αν έπαιρνα τις εφημερίδες του Αυγούστου της περασμένης χρονιάς, θα διάβαζα τα ίδια πράγματα.²

Οι επιπτώσεις ήταν δυσάρεστες: «αν δεν είχα διαβάσει τη *Fiji Times* θα υποτιμούσα, ίσως, τη σοβαρότητα της κρίσης στον Κόλπο, επειδή θα στεκόμουν πιθανότατα στο πρόβλημα κάποιων ντίσκο που βρίσκεται πάνω στα όρια δύο νομών». Ο Έκο διαμαρτυρόταν για την κακή ποιότητα της μηνιακής του διατροφής. Ταυτόχρονα -και υπόρρητα- υποστήριζε ότι αυτή η διατροφή θα μπορούσε και να είναι πολύ καλύτερη, ειδικά αν οι δημοσιογράφοι επιτέλους επιδείκνυαν μια κάποια επαγγελματική ηθική.

Κατά βάση βέβαια, ο Έκο υποτιμούσε τόσο την ιστορική συγκυρία, όσο και τις μακρόχρονες ιστορικές διαδικασίες που περιέγραφε. Μπορούμε να περιγράψουμε τις διαδικασίες ξεκινώντας από τον ίδιο τον «Αύγουστο», παραδοσιακό μήνα άγριων

απεργιών, στρατιωτικής καταστολής και κήρυξης παγκοσμίων πολέμων. Η μετατροπή αυτού του εμπόλεμου Αυγούστου σε αυτόν που όλοι αγαπήσαμε ξεκίνησε τον μεσοπόλεμο - ήταν υπολογισμένο κομμάτι της φορντικής/κείνσιανής διευθέτησης. Η αυγουσιτιάτικη άδεια μετ' αποδοχών παρουσιάστηκε σαν καλοκάγαθη αποχώρηση των αφεντικών από τις ζωές των εργατών τους για έναν ολάκερο μήνα. Στην πραγματικότητα ήταν το αντίθετο: η απόδειξη ότι οι φορντικές μεταβολές των κοινωνικών σχέσεων είχαν καταστήσει ακόμη και τον εκτός εργασίας χρόνο προσβάσιμο στα αφεντικά και αντικείμενο καπιταλιστικής διαχείρισης. Σημαντικό τμήμα αυτής της διαχείρισης ονομάστηκε τουρισμός: η μετ' αποδοχών άδεια διοχετευόταν σε σχεδιασμένη κατανάλωση -η μαζική εργατική μετακίνηση εμπέδωνε τα όρια του έθνους και της επικράτειας- ο τουρισμός έγινε σημαντικό τμήμα του διεθνούς εμπορίου. Όταν η διαδικασία είχε ολοκληρωθεί, οι Ιταλοί καθηγητές πανεπιστημίου μπορούσαν να παριστάνουν ότι είχαν βρεθεί στα νησιά Φίτζι από επιλογή. Την ίδια στιγμή, η μετακίνησή τους υπαγόταν στην ίδια δέσμη προσταγιών με τη μετακίνηση των Ελλήνων δημοσίων υπαλλήλων που ακολουθώντας τις εντολές του ΕΟΤ βρισκόταν να παραθερίζουν στον μαγευτικό Καραβόμυλο Φθιώτιδος.

Πολλά από τα οφέλη ήταν ιδεολογικής φύσεως. Καβάλα στην περιοδική καταναλωτική κανονικότητα του Αυγούστου, των Χριστουγέννων και του σαββατοκύριακου, ο κείνσιανός καπιταλιστικός κόσμος έπειθε τους υπηκόους του ότι το φρικτό πρώτο μισό του εικοστού αιώνα είχε παρέλθει για πάντα. Ειδικά οι άνθρωποι σαν τον Έκο, μέλη της μεσαίας τάξης που είχαν μεγαλώσει σε αυτό τον κόσμο από τα γεννοφάσκια τους, έμαθαν να περιμένουν μόνο πρόοδο και βαρεμάρα. Μόνο πυρκαγιές, διαφωνίες στο κομμουνιστικό κόμμα και εμπόριο ναρκωτικών. Κάθε Αύγουστος τούς φαινόταν ίδιος με τον προηγούμενο - γιατί είχαν πρώτα εμπεδώσει ότι κάθε αλλαγή ήταν αναμφίβολα υπό έλεγχο και σε τελική ανάλυση θετική. Πράγματι - στον κόσμο τους, μπορούσε το ιταλικό πολιτικό σύστημα να καταρρέει και αυτοί να βλέπουν «διαφωνίες στο εσωτερικό του ΚΚΙ». Γιατί μπορούσαν να παραθερίζουν στα νησιά Φίτζι, ενώ ένας παγκόσμιος πόλεμος ξεκινούσε.

Αυτό που ο Έκο έβλεπε ως περιττό θόρυβο, ήταν στην πραγματικότητα κρατικά σχεδιασμένη σύγχυση. Όπως όλα του τα αντίστοιχα στον «δυτικό

ΑΝΤΙ FA SPEAKING

ΠΡΟΕΛΑΣΗ ΤΩΝ ΣΕΡΒΩΝ

Με την
ελληνική σημαία
μπήκαν στη
Σρεμπρένιτσα

Έθνος, 13 Ιουλίου 1995.

κόσμο», το σύστημα των ιταλικών ΜΜΕ παρίστανε το «ιδιωτικό» ενώ ήταν βαθιά κρατικό. Ήδη από τη δεκαετία του '70, αυτό το σύστημα ήταν ικανό να παράξει την απαγωγή του Άλντο Μόρο και τη «μάχη με την τρομοκρατία» κατ' εντολή του ιταλικού κράτους. Στις αρχές της δεκαετίας του '90, το ίδιο σύστημα, ακόμη πιο ώριμο, παρήγαγε πανομοιότυπους Αυγούστους με κρατική εντολή. Στο μεταξύ όμως, η παγκόσμια κρίση συσσωρευόταν, από το μικροεπίπεδο των ντίσκο μέχρι το μακροεπίπεδο των διακρατικών σχέσεων. Και να που, έναν Αύγουστο απ' όλους, το Ιράκ εισέβαλε στο Κουβέιτ. Η πλειοψηφία της δυτικής διανόησης δεν κατάλαβε γρι από τη σημασία του γεγονότος. Η μειοψηφία ήταν ακόμη χειρότερη: είχε αναπτύξει τις μεθόδους για να αποκρύψει αυτή τη σημασία.

Αλλά απόκρυψη δε σημαίνει και ακύρωση. Ο Γιουγκοσλαβικός εμφύλιος ξεκίνησε σχεδόν ταυτόχρονα με τον πρώτο πόλεμο του Κόλπου. Μοιραία, οι αντιξουσιαστές των Νοτίων Βαλκανίων ήρθαν αντιμέτωποι με τα ίδια ακριβώς ζητήματα λίγους Αυγούστους αργότερα. Το καλοκαίρι του 1995, ο σερβικός στρατός κατέλαβε τη βοσνιακή πόλη Σρεμπρένιτσα. Στην ουρά των Σέρβων βρισκόταν ένα σώμα Ελλήνων φασιστών με ελληνικά διακριτικά και ελληνικές σημαίες. Ακολούθησε η σφαγή 8.000 μουσουλμάνων αμάχων και το θάψιμό τους σε ομαδικούς τάφους. Τον Νοέμβριο της ίδιας χρονιάς, ο ελληνικός αντιξουσιαστικός χώρος κατέλαβε το Πολυτεχνείο της Πατησίων – με πεντακόσιες συλλήψεις. Οι συλληφθέντες αγνοούσαν παντελώς,

όχι μόνο τη σημασία της ελληνικής συμμετοχής στη σφαγή στη Σρεμπρένιτσα, αλλά και το ίδιο το γεγονός. Στα μάτια μας, ο Αύγουστος του 1995 ήταν ίδιος με τους προηγούμενους.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, οι αυτόνομοι σταματήσαμε να διαμαρτυρόμαστε για την κακή ποιότητα της μηντιακής μας διατροφής και μάθαμε να τη μεταβολίζουμε για τους σκοπούς μας. Στην πορεία καταλάβαμε ότι, όχι, δεν υπάρχουν «γεγονότα». Μόνο οι ιστορίες που λέμε εμείς και οι ιστορίες των αφεντικών μας. Ότι συνεπώς το πρόβλημά μας δεν είναι η κακή ποιότητα των ιστοριών που παράγουν τα ΜΜΕ – είναι η κακή ποιότητα των ιστοριών που παράγουμε εμείς. Και ότι οι ιστορίες που παράγουμε είναι τόσο καλύτερες όσο καλύτερα καταλαβαίνουμε τον συλλογικό μας εαυτό. Τελικά, τα ναρκωτικά και οι πυρκαγιές, ο τουρισμός, τα ναυάγια των μεταναστών εργατών, τα εκλογικά αποτελέσματα, τα σιδηροδρομικά ατυχήματα, ακόμη και οι ντίσκο στα όρια δύο νησιών (ας πούμε Μυκόνου και Πάρου), είναι δυνατόν να αναδειχθούν ως συμβάντα με συνεκτικό παρελθόν. Η κατανόηση αυτού του παρελθόντος είναι κρίσιμης πολιτικής σημασίας. Αυτή καθοδηγεί τις συλλογικές μας πράξεις.

Τώρα πια είναι 2023. Άλλος ένας Αύγουστος βρίσκεται καθ' οδόν. Και για άλλη μια φορά φαίνεται ίδιος με τον προηγούμενο. Ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται. Οι φασίστες βρίσκονται για άλλη μια φορά στη βουλή. Ο Κούλης για άλλη μια φορά στην κυβέρνηση. Ο τουρισμός ετοιμάζεται να ξανασκίσει (μπα). Οι μετανάστες ξαναπνίγονται. Το κίνημα ξεχνάει το προηγούμενο συνταρακτικό γεγονός και περιμένει το επόμενο – αγνοώντας πεισματικά ότι δεν πρόκειται για γεγονότα, αλλά για ειδήσεις. Βαριά λήθη ήδη σκεπάζει τα τεκταινόμενα της περιόδου 2020-2022 και τη συνέχειά τους με όσα ακολουθούν, πιστοποιώντας την ισχύ της γενικής διαδικασίας.

Αποδείξεις όλα τούτα – για το πόση εξουσία μας ασκεί η αδυναμία μας να συνδέσουμε τον κάθε Αύγουστο με τον προηγούμενο. Για το πόση δουλειά χρειάζεται η κατασκευή της αδυναμίας μας και πόση δουλειά και ρίσκο η αναίρεσή της.

Αλλά τώρα πια το ξέρουμε: η κανονικότητα είναι πλαστή. Κάθε Αύγουστος είναι διαφορετικός. Τμήμα μιας εξελισσόμενης ζοφερής ιστορίας. Στην πορεία, μάθαμε να παρακολουθούμε εμμονικά τις μεταβολές του Αυγούστου. Όλες οι παραπάνω διαπιστώσεις θα βρουν καλύτερη τεκμηρίωση στις σελίδες του τεύχους που κρα-

τάτε στα χέρια σας. Η αντιστοίχιση δεν είναι δύσκολη – αρκεί ένα ξεφύλλισμα.

Εδώ που τα λέμε, προσέχουμε πολύ το καλοκαιρινό μας τεύχος. Κι ας έχουμε την εντύπωση ότι δεν το διαβάζει κανένας.

1. Αναζητώντας τον Ουμπέρτο Έκο στην μάπα της γνώσης φάγαμε στη μάπα ατελείωτους καταλόγους με ατάκες. Είπαμε ετούτη εδώ να μην πάει χαμένη. Για να ξέρετε, αυτός ο Ταλλεϋράνδος ήταν ένα κρατικό στέλεχος τόσο αξιόπιστο, που έμεινε ανέγγιχτο ακόμη και από τη γαλλική επανάσταση.

2. Το άρθρο έχει μεταφραστεί στα ελληνικά. Τρεις μέσα στις τετρακόσιες σελίδες του Ουμπέρτο Έκο, *Τον Αύγουστο δεν υπάρχουν ειδήσεις*, Παρατηρητής, 1993.

σημειώσεις

ΤΑ ΤΑΡΩ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

2023. Ιούνιος. Συνέλευση. Ζέστη. Πόλεμος. Εκλογές. Γεμάτα τασάκια. Συζητάμε. Ο Γ. με μαρκάδωρο και post it. Αποτέλεσμα: κάρτες τάρω. Ι Κριμέα – Υκώλασι – Ι επιμαιοίδα – Ω ξιπόλιτος – Το χάως τον λαΐσκειων - Τω παγωτό.

Κι έτσι θυμόμαστε ότι το παγωτό κάνει τριάμισι ευρώ φέτος.

Ρε μπας και λιώνει πιο γρήγορα απ' ό,τι πέρυσι;
Ακόμη αναζητούμε τις διαφορές του Αυγούστου.
Ακόμη ο Αύγουστος μας πιάνει στα πράσα.

που βρέθηκαν γραμμένες πίσω από ασυρταίτες τυροπιτάκιον